

kommer det mig, at det vilde være rigtigst at tage Hensyn til begge Dele. Hvis vi f. Eks. tager Fæsteforholdet, selv om vi muligvis ikke har stor Lyst til det, tvivler jeg dog ikke et Øjeblik om, at saa vil det næste Slægtled før eller senere, derom skal jeg ikke spaa, igen komme til at staa overfor det Spørgsmaal: „Ja, men var det alligevel ikke bedre at være Selvejer? lad os saa faa den Lov, de lavede i 1919, forandret; for Selveje er nu alligevel det bedste“. Det vil være bedst, og det vil give den roligste Udvikling, hvis vi nu sørger for i størst muligt Omfang at tilfredsstille begge de to Retninger, som utvivlsomt findes i vort Folk.

Formanden: Folketingsmanden for Københavns Amts 4de Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Mads Larsen: Det ærede Medlem, som nu talte, appellerede gentagne Gange til, at vi dog maatte bevare Muligheden for Oprettelsen af begge Brugsformer, navnlig ogsaa Selvejerbrugsformen. Det forekommer mig, at hele det ærede Medlems Tale angaaende dette Forhold er en Kamp mod Vejrmøller; thi disse Forslag tilsigter aldeles ikke at ophæve Selvejerbrugsformen i Landbruget. Enhver der er i Besiddelse af den fornødne Kapital til i væsentlig Grad ved egne Midler at skaffe sig et Brug, saaledes at det offentlige ikke skal bringe Ofre derfor, kan gøre det under ganske de samme Forhold som hidtil. Det, som man vil opnaa ved det, man kalder den nye Brugsform, og som det ærede Medlem fuldstændig med Urette betegner som Fæste, er dette, at hvor Staten skal bringe Ofre for at tilvejebringe nye Hjem; dér skal disse eller deres Besiddere ikke kunne tilegne sig en Konjunkturgevinst eller benytte den Fordel, Staten gennem sin Medvirkning har bragt Ofre for at tilvejebringe, maaske endogsaa ved at ekspropriere Jord fra private Folk, der sad med den Jord med fuldkommen Ret, og give den til andre private, hvorved man har berøvet vedkommende, som Jorden er taget fra, Muligheden for en Konjunkturgevinst paa denne Jord og givet den til en anden privat Mand.

Hvad Ekspropriationsbestemmelserne angaar, tror jeg ikke, Unigheden her er saa stor. Naar det ærede Medlem allerede nu kan faa Øje paa, at Ekspropriation kan være nødvendig ved bymæssige Bebyggelser for at skaffe den fornødne Jord, saa kommer det ærede Medlem nok, efterhaanden som han faar overvejet, hvorledes disse Forhold i det praktiske Liv vil vise sig, til at erkende, at det er meget vigtigt, at Ekspropriationsbestemmelsen bliver gennemført ogsaa med Hensyn til Oprettelsen af Husmandsbrug; dette gælder navnlig i Jylland, hvor der kun er meget lidt Lensgods; saa der kun bliver Spørgsmaal om de begrænsede Arealer, der kan erhverves af Præstegaardene. Der er meget stor Sandsynlighed for, at Trangen til Jord her ikke i nær saa høj Grad kan tilfredsstilles ved de andre Midler, der her er bragte i Forslag, som i Landets andre Egne.

Formanden: Folketingsmanden for Viborg Amts 3die Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

N. P. Jensen: Nej, det er ikke en Kamp mod Vejrmøller. Hvis det skulde være en Kamp mod Vejrmøller, saa er det den ærede Ordførers Parti og for Resten ogsaa Lovforslagene, som er Skyld deri, for det er ganske givet, at det ærede Medlem fra Lejre (N. Frederiksen) brugte Udtrykket om, at vi skulde til at skabe en ny Brugsform — det staaer Spalte 3760 —, og paa Spalte 3767 tales om, at ved Salg kan der foruden den Del af Jordens Værdi, der er den oprindelige, ogsaa være et Par Hundrede Kroner Værdistigning pr. Td. Land. Jeg har for øvrigt lige straks udtrykt mig om det Forhold ved at sige, at det staaer mig uklart, hvor vi er henne; i Virkeligheden er Forholdet ikke klart, enten det er et Ejendomsforhold eller et andet Besiddelsesforhold. Hvis det er et Ejendomsforhold, er jeg meget betænkelig ved, at de Penge, der skal svares Rente af, skal blive staaende uopsigelige deri. Det staaer for mig som noget, man i og for sig aldrig burde gøre, at lade en Kapital, som indestaar i en Ejendom, være uopsigelig gennem Aarhundreder. Thi en skønne Dag vil vi komme til at staa overfor det, at vi ikke ved, hvad det er for